

Driemaandelijks tijdschrift
van Natuurpunt afdeling Mandelstreke & kern De Reiger

Jaargang 35 nr.4 - december 2007

België-Belgique
P.B.
8800 Roeselare 1
3/5959 P608472

Door Weer en Wind

natuurpunt
mandelstreke

xx
Philippe Deprez
's-Gravenhof 7
8000 Brugge

P608472

in dit nummer

- Klimaatactiedag
- Groene elektronen
- Safari in eigen tuin
- Werkgroepnieuws
- Algemene ledenvergadering

BIJ DE VOORKAFT

Klimaatactiedag op 8 december!

Zondag 25 november 2007: het middagjournaal meldt na een bericht over de regeringsvorming dat het aantal natuurrampen sinds 1980 verviervoudigd is. Ook werd verteld dat er zes keer meer overstromingen voorkomen. De struikelsteen van de federale regeringsvorming gaat over enkele duizenden mensen .... Het probleem van het tweede bericht gaat over het lot van de gehele wereldbevolking ... Of hoe sommige partijen in het formatieberaad er niet in slagen om dé kernproblemen te zien en deze als essentieel breukvlak naar voor te schuiven. Pijnlijk verhaal!

Reeds enkele jaren neemt de wereldgemeenschap aan dat de energiehonger van vooral de VS (1/4de verbruik van alle energie op de wereld!), Europa, Japan, Rusland en nu zeker ook China en India, en de daaraan gekoppelde uitstoot van CO₂ voor een ongekend snelle klimaatswijziging zorgen. Sommigen gewagen zelfs van een onomkeerbaar proces! Meer en sterkere stormen zijn er een effect van. Op de kaft zie je de schitterende structuur van een orkaan vanuit de ruimte gezien: merk het typische oog op.

Orkanen komen aan de oostkust van centraal Amerika, het zuidwesten van de VS en in Zuidoost-Azië voor. Laag gelegen landen zoals Bangladesh (170 miljoen inwoners) worden steeds dubbel getroffen: vernielingen én reusachtige overstromingen. Of hoe het teveel hier, in het rijke 'Noorden' voor nog minder daar, in het arme 'zuiden' zorgt!

Hoogtijd om aan de beleidsmensen duidelijk te maken dat het zo niet verder kan! Je verneemt meer over de klimaatactiedag op pagina 4.

Peter

INHOUD

<u>Bij de voorkaft:</u>	Klimaatactiedag op 8 december	p. 1
<u>Voorwoord:</u>	Gezellig bijeen	p. 2
<u>Bij het overlijden van Bart Verhaeghe</u>		p. 3
<u>Activiteit in de kijker:</u>	Klimaatactiedag en nationale optocht op 8 december	p. 4
<u>Activiteitenkalender</u>		p. 6
<u>Aankondigingen:</u>	Nestkasttimmeractie	p. 8
	Poldertocht in Lissewege en Uitkerke, Busuitstap naar Zeeland	p. 9
	Vogels voeren en beloeren	p. 10
	Dagexcursie iJzermonding, Uitkerke en Blankaart	p. 10
	Cursus natuur-in-zicht, "Vogelbar" op de kerstmarkt	p. 11
	Excursie Gravelines: eens iets anders, Vierdaagse naar Texel	p. 12
	Lokale algemene ledenvergadering	p. 13
	Tweedehandsmarkt "vzw de Buizerd"	p. 14
	Cursus natuurfotografie, Fotojaarverslag, Kippenproject stad Roeselare	p. 15
<u>Natuurstudie:</u>	(Gier-)zwaluwnieuws	p. 16
	Broedresultaten steenuil	p. 17
	Mee vlinderen met natuurpunt in 2007	p. 18
<u>Natuurbeheer:</u>	Startvergadering amfibieënwerkgroep	p. 20
<u>Natuurbeleid:</u>	Nieuws uit de Milieuraad	p. 21
	Groene elektronen	p. 22
<u>Vorbije activiteiten:</u>	Gluur ook eens bij je buur	p. 23
	Dag van de Natuur	p. 25
<u>Waarnemingen</u>	Op safari in je eigen tuin	p. 27
	Vlinders en libellen in de Kleiputten in 2007	p. 28
	Sprokkels	p. 29
<u>Personalia</u>		p. 29
<u>Colofon</u>		p. 30

Gezellig bijeen

De natuur is volop bezig de winterstellingen in te nemen. Hoewel de bladeren dit jaar schijnbaar nog wat langer talmen om naar beneden te dwarrelen, bekennen ze volop kleur. De bonte hoop, bijeengewaaid in een verloren tuinhoek, lijkt me een ideale egel-donsdeken. De frele eerste nachtvorst in november heeft het knopkruid doen begeven. Troosteloos slap tussen de nog frissere eenjarige planten. Dit doet me ongewild denken aan Bart, zo ineens niet meer onder ons. Dit is voor velen, naast Cien en haar gezin, zeer moeizaam wennen...

Verder mijmerend, hoor ik heel fijne, speelse muisgeluidjes. De struiken geïnspecteerd: koolmezen? Nee, die zijn luidruchtiger. Ook dat drietal pimpels niet. Uit een struik verderop dan? Daar zie, net als beweeglijke kerstbollen die onderstboven bengelen met felle, blinkende kraaloogjes als muizen. Zelfs als ik heel dichtbij sta, schuimen de goudhaantjes onverstoord verder de takken af. Maar toch stevast in de buurt van hun grote neven, de mezen.

Dit gezellig familiegevoel voelde ik ook op Natuurwerkdag in het reservaat. Een grote groep, oud en jong, die aan hetzelfde touweind trekken. Met prachtresultaat!

Een heel eind touw is er voor iedereen, die de toekomst van onze planeet een zetje wil geven, of voetje lichten. Wetenschappers klinken hierover hoe langer hoe eenduidiger: nu of nooit. Voor de eerste keer kan een "diersoort" over het succesvol voortbestaan van zichzelf bewust beslissen. Met dreigende, desastreuze gevolgen voor klimaat en de gehele biodiversiteit. Hierover houden de VN in december een klimaatop in Bali, waar de wereldleiders beslissingen nemen over het toekomstig klimaatbeleid.

Op **zaterdag 8 december** gaat daarom wereldwijd **een klimaatactiedag** door, om te laten zien dat het ons menens is. Ook in **Brussel** kan je mee aan die klimaatkar trekken. Natuurpunt wil hierin ook voortrekker zijn. Aan leden van Mandelstreke bieden we een gratis groepstreinreis (HT) naar Brussel-Zuid om hieraan deel te kunnen nemen. Reageer massaal en maak het voor 1 keer de penningmeester lastig! Meer info in dit nummer op pagina 4.

Gezelligheid troef in de Kerstperiode! Een losse greep uit de activiteitenkalender? Dat proberen we op 16 december met een afdelingsstandje mee waar te maken tijdens de Kerstmarkt in Roeselare. Ook op 29 december kan het opnieuw best leuk worden op de klassiek geworden nestkast-timmer-en-verf-actie. Dezelfde warme oproep voor de algemene ledenvergadering op 25 januari met een aangename terugblik op de activiteiten van 2007. Wie hiervan (digitale) foto's of filmpjes maakte, bij Johan Hanssens kan je een selectie bezorgen. We zien er al naar uit! Op 3 februari dan weer goed ingeduffeld naar Zeeland: in een gezellige groep bijeen de weidse winterlandschappen beleven. En voor snelle beslissers: een voorjaarsvierdaagse op een eiland, maar hiervoor pluis je best dit nummer uit!

Je voelt me al komen: iedereen wensen we een knus, gezellig bij mekaar zijn in 2008, ook na de Kerst- en Nieuwjaarsstoasts. Gezondheid!

Piet

Natuurpuntkalender 2008

Hoewel er al een heel pak de deur uit zijn en er verschillende bijbestellingen zijn gebeurd, hebben we nog een kleine voorraad van de mooie Natuurpuntkalender te koop voor € 7,50. Maandelijks met een prachtige natuurfoto uit onze eigen gebieden, en voldoende schrijfruimte...

Onze afdeling gebruikt de opbrengst hiervan om de aankoop van nieuwe natuurgebieden in de nabije regio te helpen financieren. Met Kerst verdient de natuur ook een extraatje, of gewoon een idee voor een Kerstattentie?

De kalenders zijn te bekomen bij Piet Desmet. Welkom!

Geef een seintje op 051/225852 of mail naar:

natuur.mandelstreke@scarlet.be

natuur.mandelstreke@gmail.com

Bij het overlijden van Bart Verhaeghe

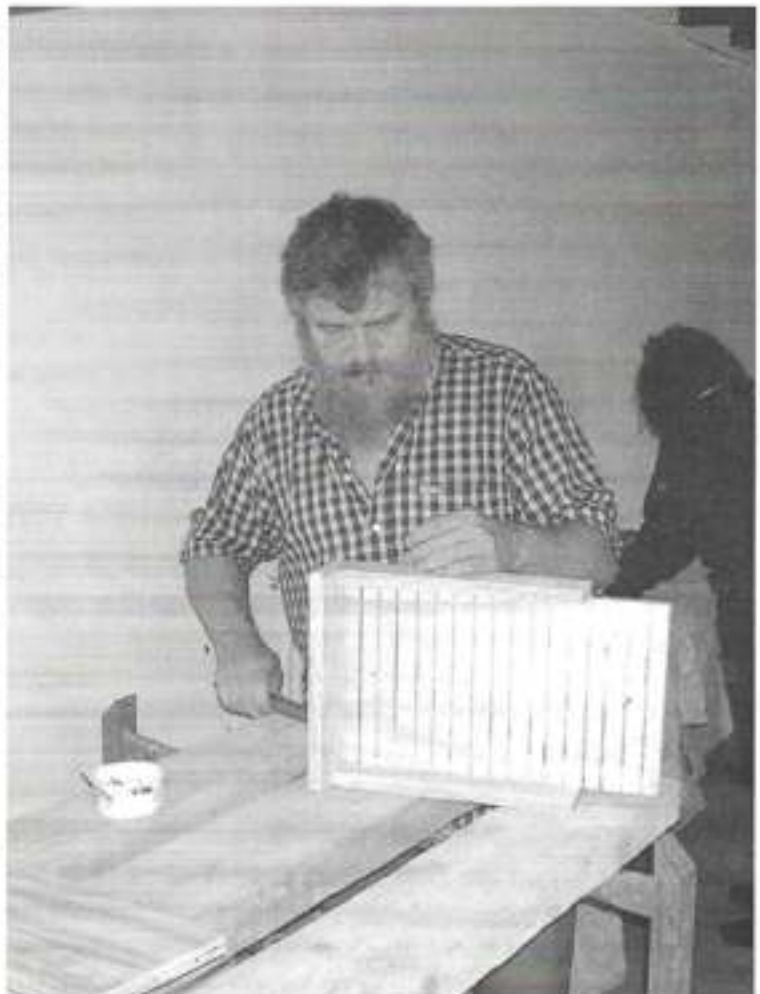
Met gans NP Mandelstreek stonden we perplex: met ongeloof moesten we vernemen dat Bart heel onverwacht thuis was ingeslapen, voor altijd. Met moeite beseffen we wat zo ineens, en veel te vroegtijdig geveld worden, voor Cien en het gezin moet betekenen. In naam van velen willen we langs dit ledenblad onze deelneming en steun betuigen.

Bart, in wiens buurt we ons zo graag ophielden, altijd gereed voor een kwinkslag, maar tegelijk nuchter en zonder franje: eerlijkheid troef. Sinds je studententijd leerden we je kennen: het idealisme van toen bleef je nu nog steeds consequent uitdragen. Met de natuur als anker en de warmte die we voelden wanneer we bij jullie langskwamen. Ondanks je immense, veelzijdige kennis van de natuur en je omgeving, bleef je steeds discreet, bescheiden en zeer bereikbaar. Bij vele wetenschappers dwong je hiermee respect af. Je was voor ons evenzeer een boegbeeld en voortrekker voor het Blankaartgebied als Paul Houwen, die je nu veel te snel gevolgd bent.

De zalige belevingsmomenten zijn niet te tellen. Van hoeveel excursies en meerdaagse uitstappen hebben we samen met Cien zo genoten? Met jou aan het roer van de Putoor de Blankaartvijver verkennen. Langs het strand juttten en golfbrekers inspecteren op zoek naar zeedieren. Met vaste hand torenvalken ringen, mistnetten nazien, nestkasten timmeren. En zeker kunnen we de vele gezellige babbels nooit vergeten, als het kon gezeten rond een tafel, genietend van een sigaar en een boompje kaarten.

We kenden je als een veelzijdig doe-mens, steeds bereid om advies te geven bij technische probleempjes. Eens op dreef was je een zalige entertainer, gevat maar doorspekt met fijne humor, zo herkenbaar met je wat rauwe en tegelijk warme stem en pretogen. Je maakte er geen geheim van binnenkort, met meer tijd in het vooruitzicht, in nieuwe uitdagingen te stappen en samen met Cien verlangend uit te zien naar een eerste kleinkindje.

Voor al die innemende en hartelijke mens Bart moeten wij nu ook missen. Lange reizen waren niet echt je ding. Voor Cien, je kinderen en vele vrienden zal deze langste reis moeilijk te aanvaarden zijn.

De bestuursleden en leden van Mandelstreek

ACTIVITEIT IN DE KIJKER

Klimaatactiedag en nationale optocht op 8 december

hier

Van 3 tot 14 december 2007 vindt er in Bali (Indonesië) een klimaatop plaats van de VN. Tijdens die top zullen wereldleiders beslissen over het toekomstige klimaatbeleid, over wat er na het aflopen van het Kyoto-akkoord in 2012 moet gebeuren. Daarom wordt er wereldwijd opgeroepen om op zaterdag 8 december op straat te komen om de eisen voor een doeltreffend en rechtvaardig klimaatbeleid op lange termijn kracht bij te zetten (zie ook [global climate campaign](#)). Wij vragen dat onze wereldleiders eindelijk en met hoogdringendheid die maatregelen goedkeuren die nodig zijn om een verdere dramatische wijziging van ons klimaat te voorkomen. We verwachten van hen dat ze snel een nieuw verdrag uitwerken op basis van sterkere engagementen van voornamelijk de geïndustrialiseerde landen. Dit verdrag moet de klimaatverandering tegengaan op een sociaal rechtvaardige en effectieve wijze.

De manier van produceren en consumeren van de geïndustrialiseerde landen zorgt ervoor dat onze planeet afstevent op een klimaatcatastrofe, waarvan miljoenen mensen (vooral in het zuiden, vooral de armen) het slachtoffer zullen worden, waardoor de oorlogskansen nog zullen toenemen en vele natuurlijke rijkdommen zullen worden vernietigd. Het is daarom hoog tijd voor actie.

Daarom sluiten wij ons aan bij de mobilisatie voor een internationaal doeltreffend en rechtvaardig verdrag voor het klimaat, dat ervoor kan zorgen dat de gemiddelde wereldwijde temperatuursverhoging t.o.v. de pre-industriële periode niet boven de 2°C stijgt. Deze doelstelling kan enkel bereikt worden door de uitstoot van broeikasgassen drastisch en snel te verminderen: de wereldwijde uitstoot moet minstens gehalveerd worden tegen 2050. Het huidige Kyoto-akkoord is nog maar een eerste heel kleine stap in die richting en moet dringend een vervolg krijgen. Om een vlotte overgang van het oude naar het nieuwe akkoord te realiseren moet in Bali afgesproken worden dat onderhandelingen over een nieuw akkoord moeten afgerond worden in 2009. De geïndustrialiseerde landen moeten, gezien hun historische schuld een stapje verder gaan en hun huidige emissieniveau met minstens 30% verminderen tegen 2020 en met 80% tegen 2050. Deze reductie moet snel gaan, zodat we de komende 10-15 jaar kunnen starten met een daling van de totale mondiale uitstoot. Dit mag en hoeft niet ten koste te gaan van sociale rechtvaardigheid op globaal of lokaal niveau. Ontwikkelingslanden, die nu nog vrij lage emissies hebben moeten zich ook inschrijven in een wereldwijd klimaatverdrag.

In respect voor ieders eigenheid, hebben we tot doel zoveel mogelijk burgers te verzamelen, die bereid zijn in actie te komen om het klimaat te beschermen. Wij zijn er ons van bewust dat dit op vele manieren kan gebeuren door een brede waaier aan uiteenlopende initiatieven. Die eenheid in verscheidenheid beschouwen we als onze kracht.

Wij roepen iedereen op om zich vanaf nu democratisch te organiseren ter voorbereiding van de nationale klimaatactiedag en de nationale optocht op 8 december 2007.

Praktisch

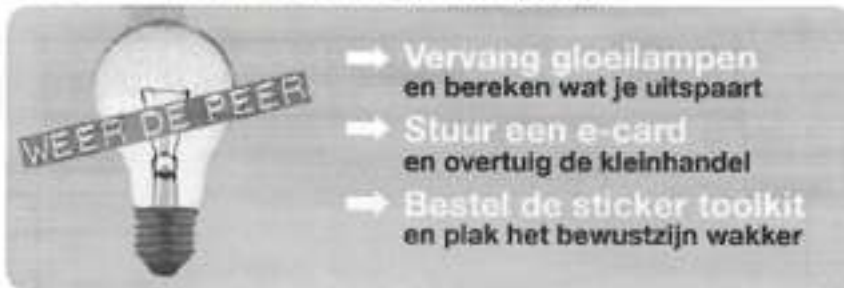
De **manifestatie in Brussel** bestaat uit een ludieke optocht, lezingen en workshops en optredens van enkele grote Belgische groepen. We nodigen organisaties uit om werk te maken van creatieve manieren om hun boodschap kenbaar te maken. Het moet een kleurrijke, creatieve en gevarieerde stoet rond de klimaatproblematiek worden.

De optocht gaat van start om 14.00u. aan het Brusselse Zuidstation en eindigt twee tot drie uur later aan de plaats waar rond 18.00u. de concerten van "Art for earth" starten. Daar is er kort tijd voor enkele speeches en krijgen organisaties de kans om hun klimaatprogramma voor te stellen (via stands, ...)

Voor, tijdens en na de optocht nodigen we iedereen uit om naar aanleiding van 8 december een concrete 'klimaatdaad' te stellen. We zullen mensen oproepen om enerzijds energie te besparen (draai een spaarlamp in en **breng je oude gloeilamp mee voor de optocht**) én om voor groene stroom te kiezen (aan einde van optocht zouden stands met aanbieders van groene stroom kunnen staan). We vragen aan mensen ook om deze **klimaatdaad te registreren**, zodat we ook kunnen meten wat het effect is van deze concrete actie. Zowel in de weken voorafgaand aan 08/12 als op de dag zelf kunnen mensen de belofte doen om de klimaatdaad te stellen. Met de verzamelde gloeilampen zal ter plekke door één of meerdere kunstenaars een kunstwerk gemaakt worden.

Het **klimaatconcert start vanaf 18.00 in het Koninklijke circus**, op een boogscheut van de plaats waar de optocht stopt. Daar is plaats voor 2000 mensen. Om praktische en om financiële redenen moet voor dit concert betaald worden. Kaarten kosten 7 euro. De voorverkoop start binnenkort op www.botanique.be.

Doe een klimaatdaad: draai spaarlampen in.

De klimaatcoalitie roept iedereen op om de actiedag aan te grijpen om ook in eigen huis een klimaatdaad te stellen.

Actie van de maand is de vervanging van gloeilampen door spaarlampen. We roepen jou ook op om jouw oude gloeilampen mee te brengen naar Brussel. We maken er een kunstwerk mee.

- [Website klimaatcoalitie](#) (nog onder constructie)
- Greenpeace heeft een speciale website met meer informatie en actietips: '[Weer de peer](#)'

Organisatie

De manifestatie wordt georganiseerd door [de Klimaatcoalitie](#) en [Klimaatoproep](#). Aansluitend op de manifestatie wordt er door de vzw *Artists for Earth* (een initiatief van Tom Kestens, Serge De Geldere en Els Keytsman) een **klimaatconcert** georganiseerd.

Een grote delegatie van **Natuurpunt** uit gans Vlaanderen start om 14u30 aan het Zuidstation.

Om met Mandelstreke bij hen te kunnen aansluiten verzamelen we zaterdagmiddag 8/12 om 12u40 in het station van Roeselare. Je treint mee met verschillende bestuursleden van de afdeling. Voor alle leden van onze afdeling daar aanwezig zorgen we voor een groepsticket, of indien de tijd dringt, betalen we uw ticket terug. Vraag het weekendtarief voor een dagje winkelen in Brussel. Voor 65plussers zijn er nog lagere tarieven. De trein vertrekt richting Brugge om 12u56. Voor wie achteraf het klimaatconcert niet bijwoont, is tegen ten laatste 20u terug in Roeselare. Beste mensen, hiervoor moeten we (naar Brussel) gaan !!!!! Een seintje naar Peter Hantson of Piet Desmet is welkom (info op laatste blz.)

ACTIVITEITENKALENDER

= met eigen wagens vanaf hoek Melboomlaan –Lindenstraat (Roularta)	= vertrekkur	= lunchpakket meebrengen
= leiding	= uitstapverantwoordelijke	= busuitstap

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website:
<http://users.pandora.be/mandelstreke>

Za 8 december ⌚14:30 Brussel-Zuid	hier Klimaatactiedag Brussel Meer informatie op pagina 4: Station Roeselare om 12u40	Piet Desmet
Di 11 december ⌚19:00 H. Verrieststr 22	West-Vlaamse regiovergadering + natuur.loket inschrijven tegen 01/12	Lien Verheye 015/297263
Zo 16 december ⌚13:00- 19:00 Zuidstraat	"Vogelbar" op Kerstmarkt Tal van producten te koop en versterkende drankjes te proeven.	Piet Desmet
Za 29 december ⌚13:00- 16:30 Verbrandhofstraat 130	Kerstnestkasttimmeractie Meer informatie op pagina 8	Piet Desmet
Zo 13 januari ⌚08:30	Poldertocht in Lissewege en Uitkerke ⌚09:15 parking achter kerk Lissewege ⌚13:30 Groenwaecke Meer informatie op pagina 9	Ria Wyffels
Do 17 januari ⌚19:00 stadhuis Roeselare	Amfibieënwerkgroep: startvergadering Meer informatie op pagina 20	Piet Desmet
Za 19 januari ⌚13:30	Mossen en paddenstoelen zoeken in het Sterrebos. Afspraak: toegangspoort bij gasthof '5-wegen'	Peter Hantson

Zo 3 februari 06:45-20:00 Meiboomlaan	Busuitstap Veerse Meer + Schouwen-Duiveland inschrijven tegen 25/01 Meer informatie op pagina 9	Piet Desmet
Za 9 februari 13:30	(korst-)mossen en paddenstoelen in het bos van Ardoois	Peter Hantson
8-9-10 februari	Tweedehandsmarkt Organisatie: vzw "De Buizerd" Meer informatie op pagina 14	Jacqui Stragier
Zo 17 februari 10:00- 11:30 Babilliestr.	Open natuurwandeling in de Kleiputten Organisatie: CVN	Piet Desmet
Wo 20 februari 13:30-16:00 Roeselaarsestr 60	Nestkastjes timmeren in gemeenteschool Moorslede Organisatie: De Reiger	Veerle Verborgh 051/779452
Za 23 februari 13.30	(korst-)mossen en paddenstoelen in de kleiputten Afspraak: parking Babilliestraat	Peter Hantson
Za 1 maart 13.30	Blad -en korstmossen determineren langs de Guido Gezellelaan	Peter Hantson
Zo 2 maart 08.30	Ijzermonding, Stuivekenskerke en Blankaart 13:30 café Viconia <i>2.35 Melancon's Nieuwport</i> Meer informatie op pagina 10	Cien De Roo
Zo 13 april 08.00	Gravelines en Platier d'Oye Samen met de mossen- en paddenstoelenwerkgroep Meer informatie op pagina 12	Peter Hantson
Zo 20 april	Dag van de Aarde	Piet Desmet
Zo 27 april 07:45	30ste Vlaamse Ardennendag Organisatie: De Buizerd <i>-> welke gebieden?</i>	Jacqui Stragier
OHH 1-4 mei	4-daagse naar Texel Meer informatie op pagina 12	Cien De Roo

Zo 18 mei <i>De Helt</i>	^{Le/SP} Site ornithologique des cinq tailles bij Thumeries <i>+ oppelbaen 15m Hogebeke Dalspud</i>		<i>Philippe</i> Philippe Deprez
Za 24 mei 09:00-13:00	Wandeling op oude spoorwegberm + bezoek aan ecologische vlindertuin Organisatie: De Reiger		Jean-Pierre Vandamme
Vr 30 mei	Avondwandeling in Heuvelland rond kruiden		Piet Desmet
Zo 8 juni <i>De Jo</i>	Vimme en Torfbroek <i>↓ goudland!</i>		<i>Johan</i> Johan Harissens <i>Philippe</i>

AANKONDIGINGEN

Nestkasttimmeractie op zaterdag 29 december

Om even te kunnen afkicken van het feestgedruis, en nog net in 2007 krijg je een laatste kans om nagels met koppen te kunnen slaan! Als het moet met oordopjes of oorbeschermers. Would-be decorateurs en kwastkampioenen mogen er ook zijn, en zelfs de minder getalenteerde en jongere 'versierders' zijn welkom op onze traditionele kerstnestkastactie.

We verzamelen om 13u in de loodsen van aannemersbedrijf Debal, Verbrandhofstraat 130. Je kan dit, wegens wegwerkzaamheden op het kruispunt met de N36 (ring), best bereiken vanaf het rondpunt bij het zwembad en dan via de Meiboomlaan.

Wij zorgen voor timmer- en schilderwerk, warme choco en een hapje tussendoor. Voor de knutselaars: hamer en tang meebrengen. De schilders kunnen we one-size handschoenen bezorgen. Een jas of oude trui kan je best ook bijhebben. Als het begint te donkeren zou alles af moeten zijn, dus iets na 16u00.

Zorg dat je er bij bent: het wordt zeker een daverende namiddag!

Als het effen kan: een seintje naar Ludo 051/225280 of Piet 051/225852 (of via mail cfr laatste blz.)

Piet

Poldertocht in Lissewege en Uitkerke op 13 januari

Vlak bij de statige poldertoren van Lissewege en de bij de monumentale schuur van Ter Doest ligt het weidevogel reservaat 'Ter Doest'. De **weiden** zijn er **erg zout** door de invloed van het zoute water uit het Boudewijnkanaal. Planten met de naam **Zeeaster**, **Zeekraal**, **Zilte spurrie** en **Zeebies** voelen zich in dit poldergebied prima in hun sas. De bultenrijke zilte graslanden vormen voor de **Tureluur** een waar paradijs. Jaarlijks komen er zo'n 10 -15 koppels broeden.

Natuur en cultuur zijn te Lissewege bovendien sterk verweven. De zilte weilanden doen terugdenken aan het oorspronkelijke **schorrenmilieu** waarin de Cisterciënzers zich vestigden toen ze in de 13e eeuw met de ontginning van het polderland begonnen. Het laaggelegen karakter van de huidige reservaatpercelen zijn bovendien aan de Cisterciënzers te danken. In deze percelen werd namelijk klei gewonnen voor het bakken van stenen voor de bouw van de abdij Ter Doest. De laaggelegen moerassige plek kreeg door deze kleiwinning dan ook de naam '**Meunikkenmoere**'. Bijna het hele poldergebied is te bekijken van op het Ter Doestpad.

In de Uitkerkse Polders van ruim 1000 ha vinden we wellicht de grootste aaneengesloten oppervlakte min of meer intacte **poldergraslanden**. Deze historische, meestal laaggelegen, natte graslanden zijn meestal nog vrij soortenrijk. Er komen talrijke sloten, poelen en depressies voor.

Het gebied is een zeer belangrijke pleisterplaats voor **Kol-** en **Kleine rietgans**. Belangrijke broedende weidevogels zijn **Slobeend**, **Grutto**, **Tureluur**, **Kluut**. Tijdens trekperiodes pleisteren ook hoge aantallen **Goudplevier**, **Wulp** en andere steltlopers

Busuitstap naar Zeeland op zondag 3 februari

Het gebied blijft tot de verbeelding spreken! Goed ingeduffeld genieten van wolken overwinterende rosse grutto's, bonte strandlopers, smienten, brandganzen of rotganzen. Tussen de immense ondiepe waterpartijen van het Plan Tureluur op Schouwen-Duiveland een slechtvalk op uitkijk zien zitten, met enkele maaiende lepelaars binnen hetzelfde gezichtsveld. Nog veel meer noordelijke wintergasten zoals nonnetjes, brilduikers en zaagbekken op de Lange Schenge of in het Veerse Meer. Roodkeel- en parelduikers, zeekoeten, ijseenden en zeehonden aan de Brouwersdam. Of simpelweg genieten van de vergezichten met een bonte vlucht kluten of blauwe kiekendief.

Praktisch: Wie er nog niet eerder bij geweest is: de wandelingen, op rustig tempo, bedragen max. 5 km. Voor minder mobiele mensen voorzien we kortere trajecten. Voor natuurfotografen, die wat langer bij een plaats willen blijven hangen, spreken we af met de buschauffeur om die bij hun stekje weer op te pikken. Stevige wandelschoenen zijn OK, laarzen moeten niet persé. Warme regendichte kledij wel. Kinderen zijn zeker welkom. Zoals gewoonlijk is er 's middags warme soep (en andere dranken) te verkrijgen voor bij je eigen picknick. Verrekijker en telescoop niet vergeten.

Afspraak:

We gaan met de bus via de Westerscheldetunnel en Walcheren tot Schouwen. De bus vertrekt om **6u45 in de Meiboomlaan** te Roeselare (bij uitgeverij Roularta, met ruime parkeerruimte in de omgeving)

Terug thuis rond **19u30**

Kosten:

Leden:	€ 15	kinderen (max. 14 j)	€ 7,50	3 ^o kind van zelfde gezin gratis.
JNM:	€ 10			
Niet-leden:	€ 25	kinderen (max. 14 j)	€ 12,50	

Vooraf inschrijven noodzakelijk op 979-9627307-62 Natuurpunt Mandelstreke, Beverenstraat 84 Hooglede. Wacht hiermee niet te lang, het aantal plaatsen is beperkt tot 50. Ten laatste inschrijven tegen 25 januari (op de algemene ledenvergadering ...?)

Piet

Vogels voeren en belloeren op 2 en 3 februari 2008

Een gedekte voederplank helpt tuinvogels om comfortabeler de winter door te komen. Bovendien leveren ze ons vaak een grandioos spektakel van soms meer dan een tiental soorten.

Jaarlijks organiseert Natuurpunt een telweekend waar tussen 6000 en 8000 gezinnen in Vlaanderen de vorige jaren aan meewerkten. Deze winter gaat dit door op **2 en 3 februari 2008**. Op zaterdag of zondag een halfuurtje de voederplank en tuin in het oog houden en de soorten en maximale aantallen noteren. De telgegevens kan je kwijt op een folder met invulformulier, dat in de loop van december in het ledenblad **Natuur.blad** mee opgestuurd wordt.

Ook via de website www.natuurpunt.be/tuinvogels kan je je telgegevens kwijt.

Wie meer ambitie heeft, kan ook maandelijks vanaf oktober tot maart de max. aantallen kwijt op hetzelfde webadres.

Succes bij het voeren en tellen!

Piet

Dagexcursie IJzermonding, Stuivekenskerke en Blankaart

Momenteel bestaat het eigenlijke natuurreservaat de IJzermonding in Nieuwpoort uit ongeveer 50 ha ecologisch waardevolle gebieden, waaronder zowat 6 ha slikken en 4 ha schorren. Het gebied is eigendom van de Vlaamse Overheid. De slikken en schorren (inbegrepen de kreek van Lombardsijde) en het kleine opgespoten terrein in het Noorden, worden beheerd door Natuurpunt vzw. Gebieden als de IJzermonding zijn zeer belangrijke tussenstations op de trekroute van vele waadvogels van hun broedgebieden naar de winterkwartieren en omgekeerd. Van doortrekkende pleisteraars vermelden we ondermeer de Bontbekplevier en de Strandplevier. Een aantal soorten bezoeken het reservaat niet alleen als doortrekker, maar ook als overwinteraars. Voorbeelden daarvan zijn de Bonte strandloper, de Steenloper, de Tureluur, de Scholekster en de Zilverplevier. Strandgebonden soorten zoals de Drieteenstrandloper en de Paarse strandloper zoeken bij storm of springtij het reservaat of de oude marinebasis op als hoogwatervluchtplaats.

Het reservaat Viconia-kleiputten (ongeveer 30 ha) bestaat uit zeven verschillende vijvers (ontstaan na de tweede wereldoorlog bij het delven van klei voor de steenbakkerij van Nieuwpoort), een onlangs afgegraven gedeelte van ongeveer 8 ha (toegevoegd in kader van de ruilverkaveling Stuivekenskerke) en natte reliëfrijke hooilanden en weilanden. Het spreekt voor zich dat een dergelijk gevarieerd gebied heel wat verschillende vogelsoorten herbergt. Belangrijke broedvogels zijn Bruine Kiekendief, Cetti's Zanger en een ongelooflijk aantal Rietzanger (50 à 60 broedparen). In de winter kunnen er heel wat verschillende soorten eenden gezien worden en is het een goed gebied voor Blauwe Kiekendief en Slechtvalk. Het reservaat beschikt over twee schuilhutten die het vogels kijken aangenaam maken.

Het natuurgebied de Blankaart is momenteel een 250 ha groot en bestaat uit 50 ha ondiepe vijver, 20 ha rietmoeras, 180 ha hooi- en weilanden en een kasteelpark van 11 ha. Behalve het kasteel en het kasteelpark is het hele gebied eigendom van Natuurpunt vzw. De IJzervallei en zeker De Blankaart oefent een bijzondere aantrekkingskracht uit op vogels. Het is een doortrek- en overwinteringsgebied van Europese betekenis voor tal van vogelsoorten: Smient, Slobeend, Wintertaling, Goudplevier, Watersnip, Kleine Zwaan.

Cursus natuur-in-zicht

De gemeente Hooglede organiseert in samenwerking met Milieuraad MiNaHOO, het Centrum Voor Natuureducatie (CVN) en de Houtlandse Milieuvereniging vzw een cursus Natuur-In-Zicht.

U wil samen met anderen de natuur beleven en er wat meer over te weten komen? Dan is de cursus Natuur-In-Zicht iets voor U. Deze groene basiscursus richt zich tot iedereen die de eerste stappen zet in de natuur. Hij is de eerste schakel in het CVN-cursustraject natuurgids.

Van deelnemers wordt geen enkele voorkennis vereist. Tijdens een tiental activiteiten maakt u kennis met planten & dieren, ecologie, landschappen en biodiversiteit. Natuurkennis en natuurbeleving vullen elkaar aan tijdens de binnenactiviteiten en excursies in de nabije omgeving. Na deze cursus heeft u een basisinzicht in de natuur om u heen. U weet ook waar u terecht kunt om meer van de natuur te genieten of om de natuur een helpende hand toe te steken. Wie de smaak te pakken heeft, beschikt over de nodige voorkennis om aan de cursus natuurgids deel te nemen.

De reeks loopt van 10 april tot en met 21 juni 2008. Voor inschrijvingen en praktische info kan je steeds terecht op de milieudienst van de gemeente op het nummer 051/23.13.90. Het aantal inschrijvingen is beperkt, vlug zijn is de boodschap!

“Vogelbar” op de kerstmarkt op 16 december

Op zondagnamiddag 16 december staan we voor de eerste maal op de kerstmarkt in Roeselare. We staan in de Zuidstraat ter hoogte Tattoo Elvis. Je kan ons daar bewonderen van 13u tot 19u. Naast kalender en nestkasten kun je bij ons terecht voor een dreupeltje en warme chocomelk of een koffie. We verkopen ook het bier Frioentje in geschenkverpakking. Dit bier is speciaal gebrouwen voor het vogelasiel in Beemem. Het is een blond en lekker biertje van hoge gisting met een lichte zoethouttoets. De opbrengst van het bier gaat integraal naar het vogelasiel. We verkopen in onze stand ook badzout met citroen die bereid is door Rita Ghekiere, een lid van natuurland Mandelstreek. De opbrengst van onze kerstmarkt gaat naar de aankoop van West-Vlaamse natuurgebieden. Overwin voor eenmaal je fobie voor kerstballen, engelenhaar en opblaasbare kerstmannen en kom je glaasje drinken op onze kerststand op 16 december!!

Roeselare pakt de komende kerstperiode uit met nieuwe en ecologische sfeerverlichting in de stad.

Dankzij de speciale lampen zal de stad zo 90% minder energie verbruiken in vergelijking met de kerstverlichting van vorig jaar. De opmerkelijke lusters komen er in de 9 centrumstraten op het Stationsplein en op de Grote Markt. Het systeem werkt op basis van 1 lamp, die door middel van

30 glasvezelkabels, voor de kleine lusters dan, het licht doorstralen en door middel van een kleurenfilter permanent wisselen van kleuren. De luster die op de Grote Markt komt, is 13 meter hoog en die heeft 2 lampen die 60 kabels telt. De nieuwe kerstverlichting zal te zien zijn vanaf 7 december. Vanaf dan gaat ook de ijspiste op de Grote Markt open voor alle schaatser. Kom het bekijken als je naar de Natuurlandstand op de kerstmarkt komt

Excursie naar Gravelines : eens iets anders!

We hebben aandacht voor mossen, korstmossen, lentepianten maar ook vogels kunnen op het menu staan....maar zeker ook mosselen!

Juist voorbij het uitgebreide industrie- en havencomplex van Duinkerken ligt het gezellige stadje Gravelines. Gezellig? Ik weet het: daar zijn ook de 6 eenheden van een kerncentralepark gevestigd maar merkwaardig genoeg merk je daar visueel niets van! Dus maar eens de charmes van Gravelines opsommen:

- prachtige Vauban-versterkingsmuren die zeer rijk zijn aan mossen en lichenen - een bosrijke en waterrijke omgeving maken er tevens een prachtig wandelgebied van: lentevogels gegarandeerd
- de monding van de Aa : bij laag tij komen slikplaten vrij waarop je steeds zilverreigers waarneemt en de betonpielen die ruim 1 km diep in de zee uitsteken dragen een speciale korstmossenvegetatie en vormen ook een uitstekend uitkijkpunt voor langsvliegende zeevogels
- juist voorbij de Aa ligt het natuurgebied van 'Platier d'Oye': vogels gegarandeerd!
- langs de Aa vind je enkele restaurants: in de vroege avond genieten we van Franse mosselen - kleiner dan de Nederlandse -... maar des te lekkerder!

Als deze excursiedag geen perspectieven biedt! Tot dan! Peter Hantson

Vierdaagse naar Texel: donderdag 1 mei – zondag 4 mei 2008

Met O.L.H.Hemelvaart trekken we met NP Mandelstreke terug naar Texel, het grootste van de Nederlandse Waddeneilanden. Tijdens de vierdaagse bezoeken we verschillende natuurgebieden o.l.v. plaatselijke gidsen. Aan de Noordzeekant is het natuurreservaat De Muy vooral bekend geworden door de enthousiaste beschrijvingen van Jac.P.Thijssen. Aan de rand van de Muyplas is sinds het begin van de 20^e eeuw een lepelaarskolonie gevestigd. In De Slufter kan het water van de Noordzee door een gat in de buitenste duinenrij in het gebied binnendringen. De plantengroei is er aangepast aan de zoute omstandigheden. Je vindt er lamsoor, Engels gras en op de slikvlaktes zeekraal. Langs de kreken broeden kluut en eidereend. In de natte duingebieden in het Z.O. zorgt Staatsbosbeheer door beheersmaatregelen (maaïen, plaggen, begrazen) dat er voor zeldzame soorten als klokjesgentiaan, zonnedauw, parnassia, teer guichelheil en orchideeën een plekje overblijft. Op de heide leeft ook het zeldzame heideblauwtje. Aan de kant van de Waddenzee bieden de schorren en de slikken een toevluchtsoord voor allerlei steltlopers, zoals tureluur, wulp, plevieren, scholeksters, enz.

Voor de liefhebbers voorzien we ook een dagtocht met de fiets om de rest van het eiland te verkennen. Voor de niet-fietsers is een aangepast programma voorzien. Tijdens de wandelingen ligt het tempo zeker niet hoog, zodat iedereen op het gemak van alles kan genieten.

Wil je er ook graag bijzijn en o.a. helpen uitkijken naar de velduil of de sprinkhaanzanger, naar de rietorchis en de parnassia, schrijf je dan zo vlug mogelijk in, door overschrijving van **50 euro** op rek. **979-9627307-62** van NP Mandelstreke, p.a. Beverenstraat 84, 8830- Hooglede. Graag ook een seintje naar de secretaris Philippe Deprez (050/ 34 78 24). Het aantal plaatsen is beperkt tot 26 personen.

Richtprijs: 300 euro. In deze prijs is inbegrepen: de busreis (met fooi voor de chauffeur), overzet met de bus, drie dagen halfpension in tweepersoonskamers (geen eenpersoonskamers beschikbaar) en twee wandelingen met een gids. Blijft voor eigen rekening: alle kosten voor drank, de picknick tijdens de heenreis en voor elke middag (aankopen mogelijk in de lokale winkels ofwel lunchpakket op aanvraag in het hotel), 1 dag fietshuur.

Cien De Roo

Lokale algemene vergadering van Natuurpuntafdeling Mandelstreke
Vrijdag 25 januari 2008 om 19u30
Huysse Tijn, Zaal De Muze – Gitsbergstraat 1 – 8830 Gits

Uitnodiging

Wij nodigen hierbij alle leden uit het werkingsgebied van onze afdeling uit, evenals alle andere geïnteresseerden die wensen aan te sluiten bij onze afdeling.

Doel

We bieden met deze vergadering de mogelijkheid aan de leden om hun mening te geven over de werking van onze vereniging en hierover mee te beslissen. Bovendien kan elk lid bestuursleden verkiezen en bepalen wie onze afdeling zal vertegenwoordigen bij de Algemene Vergadering van Natuurpunt vzw. Wij zullen een overzicht van de werking en de projecten voorstellen waarvoor de afdeling zich inzet. Daarin wordt o.a. aandacht besteed aan de vogelwerkgroep. Ook het werkingsprogramma en begroting voor 2008 worden ter goedkeuring voorgelegd aan de vergadering.

Kandidaturen

Wie zich kandidaat wil stellen voor een bestuursfunctie of als sturend lid van de vogelwerkgroep kan zich hiervoor melden bij het secretariaat. De secretaris Philippe Deprez kan je bereiken op het telefoonnummer 050/347824 of <mailto:philippe.deprez@telenet.be>.

Bij de kandidatuurstelling mag vermeld worden wat men ambieert: een bestuursfunctie of een werkgroepfunctie.

Bestuur en vertegenwoordiging in Natuurpunt vzw

Er zal moeten gestemd worden voor de helft van het bestuur, dus 7 mandaten. Om de continuïteit van het bestuur te verzekeren lopen de mandaten namelijk voor 2 jaar maar wordt jaarlijks de helft verkiesbaar. De functies, zoals voorzitter, ondervoorzitter, penningmeester, redacteur en secretaris, worden achteraf verdeeld binnen het verkozen bestuur zelf.

Het is echter wel aan jullie om aan te duiden wie van hen de afdeling zal afvaardigen op de vergaderingen van de verschillende deelverenigingen.

Stemming

Op de stembrief staan enkel de verkiesbare bestuursleden en de nieuwe kandidaten vermeld. Daarom zijn de vooraf kenbaar gemaakte kandidaturen zo belangrijk. Momenteel zijn volgende bestuursleden uittreidend:

Philippe Deprez, Willy De Ruyter, Antoon Lefevre, Koen Maes, Herman Soenens, Jacqui Stragier en Vera Vandewalle. Vera, Antoon en Jacqui stellen hun mandaat ter beschikking van anderen. **Koen Vandepitte** heeft zich reeds kandidaat gesteld.

Wij verwachten een massale opkomst omdat een jullie keuze belangrijk is. Een ideale gelegenheid ook om suggesties te doen welke kant we met onze afdeling uit willen. Idem voor het voorstellen van nieuwe excursiegebieden of natuurgebonden cursussen. Weet ook dat iedereen wordt vergast op een extraatje, want tenslotte zitten we nog steeds in de nieuwjaarsmaand...

Philippe

Tweedehandsmarkt VZW "De Buizerd"

23STE TWEEDEHANDSMARKT

Een organisatie van VZW "DE BUIZERD"
De gezelligste tweedehandsmarkt uit de streek

08 - 09 - 10 februari 2008

Zaal AVIFLORA.

Bruggestraat 128 INGELMUNSTER

Als VERKOPER: U kunt uw goederen binnenbrengen op:

Vrijdag 08 februari tussen 9h30 en 19h00
Zaterdag 09 februari tussen 8h30 en 11h45

De goederen worden gratis ingeschreven en uitgesteld, u hoeft niet bij uw goederen te blijven en er dient geen standgeld betaald te worden. Na de verkoop komt u uw geld en niet-verkochte goederen ophalen en dit op zondag 10 februari tussen 18h00 en 20h00. Bij verkoop wordt er 25% van de verkoopprijs afgehouden die naar de kas van vzw De Buizerd gaat.

- Voor goederen boven de 150 € gaat bij verkoop max. 37,50 € naar de vzw.
- Wapens, levende en opgezette dieren, oude kledij, oud textiel en oude schoenen worden geweigerd.
- De inrichters behouden zich het recht voor om bepaalde goederen te weigeren.
- Minimum bedrag is 0,25 €. Prijszetting gebeurt per 0,25 € tot 5€, daarna gaat het omhoog per 0,50 €.
- Voor grote hoeveelheden van éénzelfde soort neem je best contact op met iemand van het bestuur.

Je kan natuurlijk ook goederen gratis afstaan aan de vzw. Indien je van plan bent dit te doen, neem gerust contact op met iemand van het bestuur.

Als KOPER: de goederen kunnen bekeken en gekocht worden:

Zaterdag 09 februari tussen 13h30 en 18h30
Zondag 10 februari tussen 10h00 en 16h00

Inkom GRATIS

Je neemt mee wat je bevalt en betaalt aan de kassa. Eenvoudiger kan niet.
BRENG FAMILIE, VRIENDEN EN KENNISSEN OP DE HOOGTE VAN DEZE SFEERVOLLE EN GEZELLIGE TWEEDEHANDSMARKT

Voor meer inlichtingen:

Debeuf Hendrik	051/31.21.62	0479/807.345
De Smet Kurt	051/30.06.73	0474/391.913
Stragier Jacqui	051/30.47.31	
Of email	info@debuizerd.be	

Bezoek ook eventjes onze website www.debuizerd.be

Verantwoordelijke uitgever
VZW DE BUIZERD

Bruggestraat 195
8770 Ingelmunster
Tel. 051 / 31.21.62

info@debuizerd.be
www.debuizerd.be

Cursus natuurfotografie voor iedereen

Op zaterdag 10/11/07 werd de cursus afgesloten met de tweede praktijk les.

Om de verworven kennis in praktijk om te zetten zijn natuurlijk meer dan 2 praktijk lessen nodig. Daarom werd op het einde van de laatste les van gedachten gewisseld over eventuele aanvullende activiteiten. Koen en Tom melden dat zij in de loop van volgend jaar een cursus hebben over macrofotografie en Photoshop-elements. Hierover zal later gecommuniceerd worden.

Om de verworven kennis niet verloren te laten gaan moet je regelmatig het veld in. Dat kan met best met een paar collega's-fotografen.

NP Mandelstreke denkt eraan ook een paar fotowandelingen te organiseren. Dit kunnen themawandelingen zijn, eventueel seizoensgebonden. Eens per jaar een workshop ligt ook in de mogelijkheden. Koen en Tom hebben ook beloofd dat zij in de mate van het mogelijke willen meewerken als er bijkomende activiteiten worden gepland.

Deze bijkomende activiteiten staan uiteraard ook open voor NP-leden die de cursus niet hebben gevolgd. Indien er voldoende belangstelling zou blijken kan in de toekomst opnieuw een cursus worden ingericht. Er zal ook informatie worden verstrekt over fotocursussen die door andere afdelingen worden gegeven.

Vragen over fotografie kunnen altijd gesteld op onderstaand mailadres. In de mate van het mogelijke zoeken wij een antwoord en eventueel sturen wij de vraag door naar Koen of Tom. Ook suggesties over bijkomende activiteiten zijn er welkom.

email: johanhanssens@fulladsl.be

Fotojaarverslag

Zoals verleden jaar willen wij een jaar verslag maken met de foto's die op de activiteiten werden gemaakt. Het gaat over alle activiteiten, ook van de werkgroepen. Vooral van deze laatste is het soms moeilijk om foto's te krijgen.

Bij de recreatieve activiteiten worden wel meer foto's gemaakt maar deze van de werkgroepen en beheersactiviteiten zijn ook belangrijk zonet belangrijker omdat zij de actieve en productieve werking van de afdeling illustreren.

Indien de foto's gemaild worden zouden zij toch volgende grootte moeten hebben om eventueel geprojecteerd te kunnen worden. Ongeveer 1mljo pixels bij 72 ppi en een bestand van ongeveer 300kB in JPG . Het is aangeraden slechts een paar foto's van dit type per mail te versturen. **E mail johanhanssens@fulladsl.be**

Foto's met een groter bestand en meer pixels zullen ook met meer kwaliteit kunnen afgedrukt worden maar worden dan ook beter op een andere manier bezorgd. Op CD opgestuurd aan **Johan Hanssens, Heulsestraat 54 8860 Lendelede**. De CD of de USB stick kunnen ook afgegeven aan een bestuurslid. De foto's zouden tegen het einde van het jaar moeten toekomen.

De CD zal ook kunnen besteld worden voor € 7,50 . De helft van dit bedrag is steun aan de afdeling.

johan

Kippenproject stad Roeselare

Vanaf heden kunnen geïnteresseerden zich terug inschrijven om kippen te bestellen bij de milieudienst van Stad Roeselare. Het kippenproject loopt nu al voor de zesde keer in Roeselare.

Afval verbranden kost geld en energie. Rauwe groenten- en fruitresten, keukenrolpapier, koffiefilters, gras, hakseling van hout, ... kunnen gecomposteerd worden tot waardevolle compost.

Ambachtelijke geitenboerderij

Colliemolenstraat 41
8840 Oostnieuwkerke
Tel / fax 051/20 74 00

Alle zuivel op basis van geitenmelk

Hoevewinkel open:

Vrijdag 9u-12u en 13u30-19u
Zaterdag 9u-12u en 13u30-18u
Zondag 9u-12u

NIEUW!!!!!!

**Elke zondagnamiddag van mei tot
september**
ijsjes op basis van geitenmelk

Parketvloeren Desimpelaere

fabrikant van massief parket

ZWAAIKOMSTRAAT 27

8800 ROESELARE

TEL: 051 20 09 64   FAX : 051 22 98 73

alle digitale en analoge
zwart-wit en
kleurkopie opdrachten

KOPIE DELEVE
FOTOKOPIE - SNELDRAUKKERIJ

p o l e n p l e i n

r o e s e l a r e

051/24 03 10

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN - FAIENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN

Algemene Bouwonderneming

Erik DEBAL   B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

Apprendre le français au soleil de Provence

CREA-LANGUES VOOR VOLWASSENEN
FRANSE TAALCOURSSEN OP MAAT
COMMUNICATIEVE LESMETHODE
INTENSIEVE BEGELEIDING
KLEINE LESGROEPEN
VOLGENS TAALNIVEAU
GEMOTIVEERD INTERNATIONAAL PUBLIEK
VOLLEDIG VERZORGD VERBLIJF

CREA-LANGUES VOOR JONGEREN
VAN 12-14 JR, 15-18 JR
SWINGENDE TAALVAKANTIES
SAMEN MET FRANSE JONGEREN
FRANS LEREN IN COMBINATIE MET PAARDRIJDEN
ZEILEN/SURFEN, CANYONING,
WILDWATER-AVONTUUR
OF EEN GEVARIEERDE À LA CARTE-FORMULE

MEER INFORMATIE & GRATIS BROCHURE:

CREA-LANGUES
BOOMFOREESTSTRAAT, 38
B-8870 IZEGEM BELGIUM
TEL. + 32 (0)51 31 97 42 FAX + 32 (0)51 32 02 91
E-MAIL: INFO@CREALANGUES.COM
WWW.CREALANGUES.COM

Wonen en Natuur cvba

IMPORT - GROOTHANDEL

Ecologische bouwmaterialen

Natuurlijke verven

Industriestraat 30
8755 Ruiselede

Tel 051-65 85 97
Fax 051-65 85 98

www.wonenennatuur.be
wonenennatuur@telenet.be

LEINOS natuurverven, FAXE parketbehandeling, KEIM silicoatverven
GLITEX Ondenlak en isolatie, FLAC-ISHALS Vlasisolatie

Vita Casa

& natuurvoeding

allergiewinkel

Kooklessen - Shiatsu - Voedingsadvies

Danny & Ilse De Blanger-Lippeveld

Jana & Robbe

Jepersestraat 319, 8800 Roeselare

Tel & Fax 051 25 25 53

e-mail: plus@vitacasa.be

btw be 0860 426 325

Open: di-vr 8.30-12 u. & 13.30-18.30 u.

saterdag doorlopend van 9-17 u

zondag en maandag gesloten

S

shanks. waste solutions.

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv

Regenbeekstraat 7C

8800 Roeselare

Tel 051 - 22 60 44

Fax 051 - 22 13 91

www.shanks.be

Ook kippen kunnen heel wat afval verorberen. Kippen zijn praktisch alleseters. Vlees- en visresten, deegwaren, gekookte aardappelen, ... geven problemen bij het composteren maar zijn een lekkernij voor de kippen. Eigenlijk zijn kippen en een compostvat complementair en zorgen er beide voor dat een groot deel van het huishoudelijk afval niet meer in de restafvalzak komt.

Een dagelijks eitje is mooi meegenomen, net zoals het educatieve aspect naar kinderen toe. Hier geldt zeker het spreekwoord 'jong geleerd is oud gedaan'.

Alle Roeselaarse gezinnen kunnen kippen aankopen met een minimum van 2 en een maximum van 4 kippen per gezin aan de gesubsidieerde prijs van 3 euro per kip.

Het aanvraagformulier kan bekomen worden op de milieudienst ofwel kan het digitaal opgevraagd worden via de website van Stad Roeselare. Het volledige subsidiereglement kan eveneens bekomen worden op de milieudienst of via de website.

Wanneer bent u ingeschreven voor de kippenbedeling?

- **Het aanvraagformulier dient u volledig in te vullen en binnen te brengen bij de milieudienst (bur. 2.05) op het Stadhuis, Botermarkt 2 te Roeselare.**
- **Bij het indienen van uw aanvraag moeten de kippen betaald worden. Niet betaalde kippen worden op de dag van de bedeling niet afgeleverd.**
- **Zowel de aanvraag als de betaling van de kippen dienen te gebeuren vóór eind maart 2008.**
- **De kippenbedeling wordt voorzien eind april 2008.**

Voor meer inlichtingen kunt u zich wenden bij de milieudienst, bureau 2.05 – 2de verdiep, Botermarkt 2 te 8800 Roeselare. Telefoon: 051/262297 – e-mail: chuughe@roeselare.be

NATUURSTUDIE

(gier)zwaluwnieuws

Dat **gierzwaluwen** een mysterieus leven leiden was ons al langer bekend, hoewel ze menselijke aanwezigheid in onze regio duidelijk op prijs te stellen. Toch liep het met de kunstnestbakken aanvankelijk niet zo'n vaart. Sinds vorig jaar hadden we echter duidelijk een kentering in Roeselare, waar de bakken geaccepteerd werden. Idem dit jaar.

In 2005 werden 10 betonnestbakken onder de dakrand ingemetseld tijdens restauratiewerkzaamheden aan het oude station van Ledegem. Het gebouw is nu in gebruik als woonhuis.

We waren zeer aangenaam verrast te vernemen dat in 2007 8 van die nestplaatsen bezet waren door een gierzwaluwkolonie. In de 2 overige hadden een spreuwenstel en huismus onderdak gevonden, of echt een full-house!

De eigenaar zoekt naar gezinsuitbreiding met de vraag naar extra nestplaatsen, wellicht houten duobakken net onder de dakgoot. Voor het broedseizoen moet dit lukken. Wordt vervolgd.

Huiszwaluwen

De zwaluwnestcontroles voor de stedelijke subsidie leverde alweer nieuw vergelijkend cijfermateriaal op. Zoals eerder bericht, merkten we een daling in beide huiszwaluwkolonies. In het Biezenhof telden we 13 succesvolle nestelende paartjes tegen woninggevels, waar in 2006 er nog 16 waren. Beter nestbescherming zullen we tijdig moeten aanpakken, zoals bleek uit mondelinge contacten met goedmenende eigenaars. Nestverstoring of -vernietiging is voor de soort bijzonder zwaar als dit midden de broedperiode gebeurt. Overigens is de soort wettelijk beschermd, incl. hun nesten tijdens het broedseizoen.

In het MPI St. Idesbald werden 47 bezette nesten geteld. Een aanzienlijke achteruitgang tegenover topjaar 2006 (63 nesten). In 2005 waren er 56 nesten bezet. Jaarlijkse schommelingen zijn niet echt ongewoon, en willen we de lage cijfers van 2007 niet seffens dramatiseren. Eind de jaren 90 schommelde de koloniegrootte rond de 45 nesten.

Toch moeten we dalende evolutie met argusogen volgen: de soort blijft zeer zwaar onder druk staan, en ook beschikbaarheid van voldoende nestbouw materiaal (bereikbare modder) in de onmiddellijke omgeving moeten we eens bekijken.

Voor boerenzwaluwen moeten de telgegevens ivm een vergelijking met vorig jaar nog eens onder de loep genomen worden. Het ondersteunen via dit stedelijk subsidiesysteem blijkt zeker een stimulans voor een adequate soortbescherming. Tot we de eerste zwaluwen kunnen terugverwachten...

Piet

Broedresultaten steenuil 2007

Zoals elk jaar werd de controle op de nestkasten van steenuil door de medewerkers eind mei begin juni uitgevoerd. Dit jaar moesten er een recordaantal van 115 kasten bezocht worden.

Niet iedereen slaagde erin de nodige tijd vrij te maken hiervoor, waardoor er uiteindelijk 106 plaatsen bezocht werden. Twee kasten waren uitgewaaid en één kast bleek helaas verdwenen. Blijven dus over 103 kasten om de resultaten te berekenen.

Van deze waren er 56 stuks bezet:

- 46 nestkasten met jongen nog aanwezig totaal goed voor 131 jongen.
- 2 nestkasten met eieren.
- 8 nestkasten met uitgevlogen jongen, aanwezige steenuilen of sporen maar geen broedgeval.

Voor 2007 komt dit op 55 % bezette nestkasten. Na het status quo van verleden jaar op 61 %

Gaan we dus voor het eerst in ons 11 jarig bestaan als steenuilenwerkgroep naar beneden. We vallen in één klap terug naar het niveau van 2002. De zoveelste zachte winter en de zomerse aprilmaand lieten nochtans het allerbeste verhopen. Geen paniek in de werkgroep hierover volgend jaar kan dit immers weer op niveau komen. Het oprichten van de steenuilenwerkgroep bij Natuurpunt die gans Vlaanderen zou bestrijken laat lang op zich wachten. Ik kan onze resultaten nergens gaan vergelijken.

Zoals elke politicus bij een dalende score er toch in slaagt om positieve dingen eruit naar voor te brengen, kan ik dezelfde weg bewandelen.

Het gemiddelde aantal jongen per kast voor 2007 bedraagt 2,85 dit is weeral uitstekend.

De sectie oost (arrondissement Ardoois) heeft in 10 kasten 33 gezonde jongen gevonden.

Bij mijn weten is dit een record: 3,3 per sector!

Nog goed nieuws: de kast die we verleden jaar binnenkant ring geplaatst heb is onmiddellijk bezet. Om verder in politieke termen te werken: binnenkant ring wordt dus een facilititeitengebied voor steenuilen.

De resultaten van de werkende jaren:

Jaar	Aantal kasten	Bezette kasten	Gemiddelde jongen per kast
1997	60	20%	2,8
1998	105	25%	3
1999	103	28%	2,65
2000	110	45%	2,5
2001	108	49%	2,5
2002	106	55%	2,6
2003	105	56%	2,6
2004	102	58%	2,7
2005	100	61%	2,88
2006	104	61%	2,65
2007	115	55%	2,85

Kern de Reiger vond 2 bezette kasten op 13 bezochte.

Ludo

Mee vlinderen met Natuurpunt in 2007

Misschien heb je ze ook geteld... Op zijn minst erover gelezen!

Met de slagzin 'Vlinder mee!' deed Natuurpunt dit jaar voor het eerst een oproep tot alle tuinbezitters om deel te nemen aan een tuinvlindertelling. De medewerkers hoefden enkel maandelijks het hoogste aantal waargenomen vlinders van elke soort te noteren.

afkorting	soort	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.
Kp	Koninginnenpage				1				
Gdk	Groot dikkopje								
Zsdk	Zwartspriddikkopje								
Bozo	Bont zandoojie		2	1	1	2	1	1	1
Ozo	Oranje zandoojie					1	1	1	
Brzo	Bruin zandoojie								
Lk	Landkaartje			1		1			
Ga	Gehakke aurelia	1	2	1	1	2	1	2	1
Klv	Kleine vos								
Ata	Atalanta		1	1	2	1	7	3	2
Dv	Distelvlinder			1	1		1		
Dpo	Dagpauwoog	1	2			2	1		1
Ib	Icarusblauwtje								
Bob	Boomblauwtje		2	1	1	1	2		
Kvv	Kleine vuurvlinder		1						
Cv	Citroenvlinder								
Kgw	Klein geaderd witje		1		1	2	1		
Kkw	Klein koolwitje		2	2	2	1	4	1	
Gkw	Groot koolwitje		1	1	2	1	2	2	1
Ot	Oranjelipje		2	1					

tabel 1: Het hoogste aantal exemplaren van elke soort in 2007

tuinwaarnemingen van voorgaande jaren. Om dit mogelijk te maken heb ik voor elk jaar vanaf 2000 tot en met 2006 een tabel opgesteld analoog aan tabel 1.

dagpauwoog								
	00	01	02	03	04	05	06	gemiddeld
maart				2	1	1		0,6
april	1	1	1		1		1	0,7
mei	1	1			1		1	0,6
juni								0,0
juli	1	1	1	8	2	2	8	3,3
augustus	1	1	2	1	2	3	3	1,9
september	1			4	1	6	9	3,0
oktober	1	1	1		1	2	2	1,1

tabel 2: het hoogste aantal exemplaren dagpauwoog in 00-06 en hun gemiddelden

Opvallende grafiek-kenmerken

* De grote afwezigheid in 2007 is ongetwijfeld de kleine vos. Deze soort, die zowat elke maand zou kunnen gezien worden, zal dit jaar voor het eerst ontbreken in mijn tuinstatistiek.

* Wie herinnert zich niet die schitterende maand april! Dat zien we dan ook vertaald in een goede vlindermaand: 10 van de 12 aprilse soorten zijn aanwezig en alle met aantallen die het gemiddelde van 2000-2006 evenaren of overtreffen. Merk ook nog op dat het de eerste keer is dat de atalanta er zo vroeg bij is en een aprilse waarneming van een kleine vuurvlinder is ook een primeur voor mijn tuin.

Ik liet me niet pramen en tabel 1 is er het resultaat van. (Hierin zijn de namen van alle vlindersoorten vermeld die ik sinds 2000 in mijn tuin heb waargenomen.)

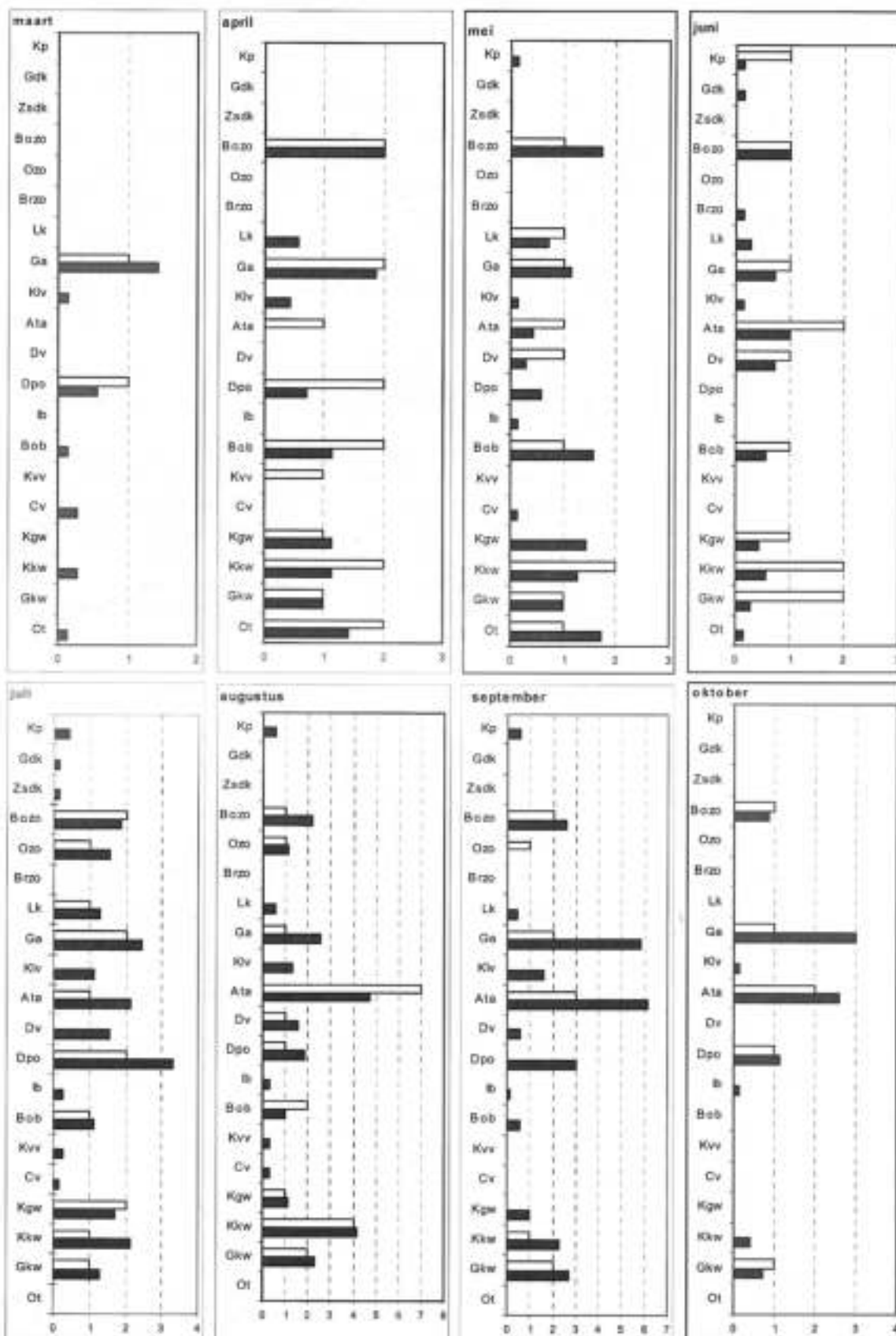
Het hoeft niet te verwonderen dat er in 2007 maar 14 van de 20 potentiële soorten over mijn 'vloer' kwamen als je weet dat sommige van die afwezige soorten slechts éénmaal (bruin zandoojie en zwartspriddikkop), hooguit twee keer (groot dikkopje) werden gezien in mijn tuin.

Uit die ene tabel kan ik natuurlijk geen algemene besluiten afleiden. Het is immers de vraag of mijn soorten en aantallen wel representatief zijn voor de tuinen in de regio. Om hierop een antwoord te krijgen zal ik geduldig moeten wachten op de verslagen of rapporten van de initiatiefnemers.

Wat ik wel nu kan - en hier heb ik een stapke voor op Natuurpunt (ah!!) - is het seizoen 2007 vergelijken met mijn

Eén resultaat daarvan, hier beperkt tot de dagpauwoog, vind je in tabel 2. Omdat de aantallen van jaar tot jaar sterk variëren is als norm voor een normaal vlinderjaar het gemiddelde gekozen van de maand-aantallen van de jaren 2000 t.e.m. 2006 (laatste kolom).

In de verdere bespreking vergelijk ik de resultaten van 2007 (tabel 1) met die gemiddelden, visueel duidelijk gemaakt in de bijgaande acht maandgrafieken waarop de 'piek-aantallen' van 2007 (witte balkjes) vergeleken worden met de gemiddelden van de periode 00-06 (zwarte balkjes).

- de witte balkjes: de peikaantallen van 2007

- de donkere balkjes: de gemiddelden van de peikaantallen uit de periode 2000-2006

* Ook de juni-maand is goed. Er ontbreken hier wel 5 van de 14 mogelijke soorten maar de piekgetallen van de waargenomen soorten zijn toch ook alle beter dan gemiddeld.

* Ik kan niet rond de pot blijven draaien: De zomermaanden juli en augustus waren ronduit slecht zowel naar aanwezige soorten als naar aantallen. In juli houden enkel het bont zandoogje en het klein geaderd witje goed stand en in augustus pieken de atalanta en het boomblauwtje boven 't gemiddelde maar in beide maanden scoren de andere aanwezige soorten ondermaats en ontbreken 6 soorten zomervlinders.

*... Maar het kan nog slechter! In de septembermaand werden sinds 2000 14 soorten gezien. In 2007 werden er daarvan maar 6 teruggezien en van allemaal is het geziene hoogste aantal dit jaar minder dan het gemiddelde van de periode 00-06. (Ik vergeet nu even dat ene exemplaar oranje zandoogje van 1 september jl.)

* Wat de begin- en eindmaanden betreft: Maart en oktober zijn klassiek de maanden met minder soorten en kleinere aantallen. In maart zijn slechts 2 soorten gezien en zijn vijf soorten afwezig gebleven. In oktober is het ongeveer andersom en dus toch iets beter.

Om te eindigen:

- In 2007 werd geen enkel recordaantal geëvenaard. De meest spectaculaire aantallen in mijn tuin noteerde ik in september '04, '05 of '06 (5 grote koolwitjes, 9 gehakkelde aurelia's, 15 atalanta's, 9 dagpauwogen)

- Er zal wel altijd meer te zien zijn geweest dan er gezien werd. Eén voorbeeld: Ik zag dit jaar de koninginnenpage enkel in juni maar op de knolvenkel vond ik half augustus 9 rupsen en begin september nog eens 6 kleinere exemplaren... De dader(es) kon zich telkens ongemerkt uit de 'voeten' maken.

- Was 2007 nu echt een slecht vlinderjaar... of was er dit jaar alleen maar een slechte zomer? Welke invloed zal dit slecht najaar hebben op het vlinderbestand in 2008? Hoe lang duurt het eer een vlinderpopulatie terug op peil geraakt? ... Deze en nog veel andere vragen wachten op een antwoord. Het zal dus zeker nodig zijn om in de toekomst te blijven observeren en te tellen... Laat je niet pramen... Vlinder mee in 2008! (zie ook op www.vlindermee.be/)

Jacques

NATUURBEHEER

Amfibieënwerkgroep: startvergadering 2008 op 17 januari in het stadhuis

Het is weer stil geworden in kikkerland: zelfs padden schakelden over op low-energy-budget. Hoewel we straks in het putje van de winter zitten - of moeten we het eerder over een flauw winterdipje hebben - gunt de amfibieënwerkgroep je toch geen heel diepe winterslaap. De zeer succesvolle campagne van vorig jaar met een voorlopige top aan overgezette padden en salamanders mag niet op haar lauweren rusten.

Alle medewerkers van vorig jaar, dit geldt ook voor enthousiaste schoolgroepen, worden voor een frisse herstart uitgenodigd op **donderdagavond 17 januari om 19u00 in het stadhuis** van Roeselare.

Op de agenda staan:

- de werkverdeling voor het plaatsen van netten en emmers
- de verschillende te controleren circuits
- opstellen van de inspectieronden
- inventarisatie van de voortplantingspoelen
- meer structurele beschermingsmaatregelen voor trekzones en poelen
- aanleg van nieuwe poelen met educatieve mogelijkheden
- Varia

Geïnteresseerde nieuwkomers zijn natuurlijk ook welkom: zoals steeds, hoe meer zielen, hoe meer vreugd en hoe lichter het werk. Tot net voor de beestjes wakker worden.

Caroline en Piet

Groene elektriciteit voor zesduizend gezinnen – een goede zaak!?

Voederfabrikant Versele-Laga uit Deinze bouwt een biogasinstallatie op het bedrijventerrein aan de Regenbeekstraat in Roeselare. Over een jaar produceert de installatie groene elektriciteit voor zesduizend gezinnen

De geplande biogasinstallatie betreft een loods van 1.500 vierkante meter en zes grote silo's met elk een inhoud van 1.700 kubieke meter op een terrein van bijna één hectare. In de silo's wordt dierlijk mest samen met groenteafval - bijvoorbeeld van de diepvriesgroente-industrie op een natuurlijke manier vergist tot methaangas (NH_4). Een goede zaak om op deze wijze het vele organisch afval uit de lokale voedingsindustrie te benutten voor energieopwekking. Daarbij worden ook energiegewassen zoals maïs gebruikt om een beter resultaat te halen. Er is sprake van een behoefte aan 150 hectare maïs. Hierbij de bedenking of we mondiaal gezien de krappe goede landbouwgronden wel kunnen en mogen inzetten om aan onze stijgende energievraag te voldoen! Of anders geformuleerd: hoeveel mensen laten we honger leiden om energiegewassen zoals koolzaad, maïs of suikerriet te kweken om onze energiehonger te stillen? Met de mestverwerking in de biogasinstallatie wordt bovendien het mestoverschot aangepakt en een oplossing geboden voor het ammoniakprobleem.

Dit is natuurlijk ook wel de vraag of dit zo is. De Vlaamse regering biedt de varkenskwekers weer alle faciliteiten om uit te breiden met als voorwaarde dat de mest verwerkt wordt: maatregelen die vooral de grote industriële kwekers goed uit komt! Wanneer denkt men eens aan gunstige voorwaarden voor de familiale landbouwers? Vooral tijdens de aanwezigheid in de stallen ontstaat ammoniak uit de varkensmest die onmiddellijk vrijkomt. Korstmossen (lychenen) in onze regio wijzen er op dat we te maken hebben met een zware stikstofafzet via de neerslag. Een uitbreiding van de varkenskwekerij betekent nog een verdere toename van de ammoniakafzet! Of anders gezegd: hoe meer afval je produceert hoe meer groene stroom je produceert! Is dit 'groene stroom'? Naar analogie: de afvalverbrandingsinstallatie plaatst ook een generator om 'groene stroom' uit de verbranding van afval te produceren. Er is maar één goede filosofie: de afvalstromen beperken en afbouwen, niet stimuleren om zo meer 'groene stroom' te produceren. Een mes dat dus aan twee zijden snijdt! Hierbij houdt men bij dergelijke installaties ook met volgende zaken geen rekening: de productie van de meststoffen en de pesticiden, het bewerken van de akkers en het oogsten, het transport en opslag van gewassen en mest plus de noodzakelijke energie voor de werking van de biogasinstallatie vraagt zeer veel (aardolie-)energie. Als we de energiebalans opstellen van zo'n 'groene stroom'-project valt de energiebalans, nl. een gunstige energie-output tov een beperkte energie-input wel ferm tegen en moeten we toch wel zeer goed opletten met de termen 'groene energie' of 'groene stroom'.

Tijdens het vergistingsproces komt methaangas vrij. Het is de brandstof voor grote gasmotoren die een generator aandrijven voor de productie van groene elektriciteit. De capaciteit bedraagt twintig miljoen kWh (kilowattuur) op jaarbasis. Het productieproces heeft in volledig afgesloten en luchtdichte installaties plaats waardoor het biogas, nl. methaangas (NH_4), niet kan ontsnappen. Na het verwerkingsproces blijven een droge en natte fractie over. De droge fractie wordt verwerkt tot organische meststof (korrels), bestemd voor de wijngaarden in Frankrijk. De natte fractie wordt integraal gefilterd tot herbruikbaar water. Het transport van en naar de biogasinstallatie zal gebeuren via het water en de weg. De vrachtwagens zullen een vast parcours volgen vanaf de E403. Dit traject ontziet de bebouwing. De biogasinstallatie vergt een investering van 8,25 miljoen euro en wordt integraal gedragen door de privésector.

Peter Hantson

hier

Naar aanleiding van het overschrijden van de eerste zelfgemaakte 1000Kwh met mijn zonnepanelen (in 4 maanden ondanks de slechte zonnEZomer) stuur ik jullie dit briefje door. Natuurlijk om reclame te maken voor de goede (groene) zaak.

Een aantal feiten over zonne-energie (uit het weekblad Knack 24 jan 2007):

De zon straalt in 1 uur tijd evenveel energie naar de aarde, als alle mensen samen momenteel in een heel jaar verbruiken.

Als we 0.16% van het landoppervlak (dit is een paar procent van de Sahara) met zonnepanelen zouden bedekken, verkrijgen we ruim alle energie die we nu op

aarde nodig hebben.

Als we in België al onze stroom willen opwekken via zonne-energie dan moeten we 600 à 900 km² panelen plaatsen.

In Duitsland plaatste men in 2005 voor 600 megawatt panelen. Alles samen stonden er toen al meer dan 1.5 gigawatt panelen opgesteld; dit is 4 keer zoveel als de output van de kerncentrale van Doel.

In België plaatste men datzelfde jaar slechts een schamele 0.5 megawatt. We staan daarmee op de 14de plaats van de oorspronkelijk 15 Europese landen; enkel Cyprus doet slechter.

Als men alle subsidies, die nu aan de klassieke energieopwekking worden gegeven, zou overhevelen naar zonne-energie, wordt dit meteen de goedkoopste vorm van energie. Nu gaat er nog per jaar 68 miljard steun naar fossiele energieopwekking en 10 miljard euro naar kernenergie.

Gelukkig tekent de markt voor zonne-energie groeicijfers op van 35%. Een hint voor slimme investeerders.

Nog beter is natuurlijk dat je investeert in je eigen panelen. Na 10 à 12 jaar heb je ze terugverdiend en dan verdien je nog bijna een even groot bedrag extra in de volgende 8 à 10 jaar + een groen plaatsje in hemel omdat je ecologische voetafdruk zo klein was.

Blijven de energieprijzen echter stijgen zoals het laatste jaar, en dat ligt in de verwachtingen, (zie grafieken onderaan deze brief) dan vallen er steeds meer jaren weg en wordt de winst steeds groter. Waarom denk je anders dat de grote banken in België de grootste zonnedaken in het land bezitten?

Dat het allemaal aarde aan de dijk kan brengen, zoals in de boekjes staat, bewijzen mijn verbruiksgegevens van de laatste jaren.

Zoals je ziet zou ik normaal gezien meer stroom uit mijn panelen halen dan ik zal verbruiken. Het overschot stuw ik op het net en misschien verbruikten jullie al van mijn groene elektronen.

Verbruik van september 2004 tot september 2005:	

gas:	1987m ³

elektriciteit:	3722Kwh

Verbruik van september 2005 tot september 2006:	

gas:	1373m ³

elektriciteit:	3061Kwh

Verbruik van 11september 2006 tot 5september 2007:	

gas:	793m ³

elektriciteit:	1857Kwh

Sinds 2004 zijn we begonnen met hier en daar aanpassingen uit te voeren. Let op we zitten daarvoor niet meer in het donker of hebben daarom nog geen kou geleden. We vervingen de veelverbruikende diepvries, net als bijna alle gewone lampen en spots door spaarspots (ja, die bestaan, ook inbouw), probeerden alle sluipverbruik van de elektrische apparaten te voorkomen. We gebruikten veel meer de wind en de zon ipv de droogkast, letten gewoon veel beter op om minder energie te verspillen.

Deze zomer kwamen ze onze spouwen opspuiten met PU- schuim en dat dit resultaat zal hebben laat zich nu al goed voelen. Vorige zomer vernieuwden we onze stookketel door de zuinigst vindbare en dat verklaart ook (naast de zachte winter natuurlijk) de daling van ons gasverbruik. Met de geplaatste extra isolatie wordt dit normaal nog een stuk beter. Blijft nog één probleem: wat te doen met al het geld dat ze terugstorten van de teveel vooraf betaalde gas en stroom.

Bart

VOORBIJE ACTIVITEITEN

Gluur ook eens bij je buur

16/09/07

Deze tweede editie was weer een schot in de roos: veel fietsende bezoekers die de verschillende duurzame schakels in een van de vier fietsroutes aandeden, met zon en een zuchtje wind als vriendelijke bondgenoten. Naar schatting moeten er dik 400 zijn geweest.

Met onze afdeling waren we vooral op 2 fronten actief.

Bij ons thuis hadden we gelukkig assistentie van Lieven Boucneau en Peter Hantson, waar we met ons vieren elk een luik van duurzaam omspringen met energie in de woning belichten. Toch werd het haast non-stop informatie verschaffen van 12u30 tot 17u30 aan de naar schatting 250 bezoekers.

Veel (milieu-)vriendelijk volk

In het eindverzamelpunt St. Idesbald, ook nestelplaats van de belangrijkste kolonie huiszwaluwen, was een ploeg nestkastmensen aan de slag. In de grote hall zorgden de spilfiguren Ludo en Willy voor aangepast slagwerk. Met o.m. Ingrid in de bar was het risico op uitdroging bijzonder klein.

Verschillende andere verenigingen en organisaties konden er met hun infostands een ander licht op ontwikkelingssamenwerking werpen of bezoekers tot duurzame maar lekkere proeverijen verleiden.

Dank ook aan de milieudienst/raad en de Noord-Zuiddienst/raad voor de organisatie, en uiteraard de vele medewerkende 'buren' of schakels.

Piet

Veel (milieu-)vriendelijk volk!

Ludo verzorgt de Natuurpuntstand, terwijl Willy en Ingrid verstoppertje spelen...

Er zijn van die dagen dat alles meezit, en wat mij betreft, kunnen er dat niet genoeg zijn. Met wat prille nachtvorst als entree en bepoederd met sfeervolle beelden in de nevel langs de toegangsweg naar het reservaat, beloofde het een uitgelezen dag te worden om beheerswerk in het reservaat te organiseren.

De opkomst loog er niet om: zowat 60 vrijwilligers, met naast habitués een flinke delegatie meisjes van Barnum, zagen we het reservaat in en uit struinen. Sleuren aan takkenbossen, rietschelven, en ander maaisel om de nieuw aangelegde houtwallen op te vullen. Hiermee willen we de moeraszone voldoende open houden, of verbossing en verruiging tegengaan. Op de westerhellingen moeten de kappingen voor een voldoende grazige en tegelijk warme oppervlakte zorgen in de zomer: warmteminnende insecten blijken het hier naar hun zin te vinden.

Op het schiereiland zorgen we telkens opnieuw voor voldoende licht in de ondiepe oeverzone door het riet te maaien. Het resultaat is nu al aan de waterplanten en libellenpopulatie te merken.

Bij de oostelijke oever herstelden we de ijsvogelwand en verbeterden we een vrije aanvliegroute vanaf de waterkant. Leuk was dat tijdens de werken een ijsvogel kwam langsvliegen...

Ondanks de verstoring met kettingzagen en bosmaaiers bleven een hele groep meerkoeten, wintertalingen, enkele dodaarzen, kuifeend en aalscholvers in de buurt. Over de middag hadden we, naast dik 30 hongerige magen, een sperwer op bezoek: Vera's hutsepot was namelijk ook op niet-vegetariërs voorzien en weer erg aantrekkelijk. Ik zwijg nog over de homemade cake en co (voor koffie)...

Tijdens het opruimen liet een waterral zich herhaaldelijke keren luidruchtige horen, teken van goedkeuring? Of eerder iets van: het is nu al welletjes geweest... wij zijn terug aan zet! Kort daarop doken wiekelende aalscholvers gretig terug het reservaat in.

Dank aan het gezonde enthousiasme en serieuze werkverzet van de vele vrijwilligers van Natuurpunt, JNM, de Gezinsbond, Barnum of zo maar. Idem voor de technische assistentie van de stedelijke werkplaats.

Piet

Niet alleen het maaisel werd afgevoerd...

Overheerlijke hutsepot, een jaarlijkse traditie op de dag van de Natuur!

WAARNEMINGEN

Op safari in je eigen tuin

Mijn tuintje aan de stadsrand Roeselare is slechts 100m² maar het is verrassend hoeveel dieren die ik al mocht verwelkomen. Ik probeer mijn zakdoektuintje zo natuurlijk mogelijk in te richten met een mix van wilde planten en tuinplanten die insecten aantrekken.

Een aantal laagstamfruitboompjes levert veel kijk- en eetplezier op. Niets smaakt beter dan een onbespoten appel uit eigen tuin. In mijn gazon legde ik een drietal kleine hooilandjes (4m²) aan met o.a. pinksterbloem, margriet en knoopkruid. In de lente krijg ik steeds van oranjetipjes te zien die fladderen rond de pinksterbloemen en er eitjes af zetten. Twee hooilandjes maai ik na de bloei van pinksterbloem en margriet midden

juni. Het derde hooilandje maai ik pas eind oktober. De bloemen van Sint-Jakobskruiskruid trekken op zonnige dagen massaal veel zweefvliegen en wilde bijen aan. Ieder jaar krijg ik ook de egel op bezoek. Meestal zie ik hem 's nachts. Hij vindt blijkbaar een gaatje onderaan de houten afsluiting en wandelt dan parmantig van het ene hooilandje naar het andere op zoek naar naaktslakken. Dit jaar had hij er zeker genoeg. Ook mijn compostvat krijgt bezoek van zoogdieren. Al een drietal keer betrapte ik een bosmuis met zijn grote oren en zwarte ogen die aan het knabbelen was aan groenteresten. In de buurt is er ook een parkje met grote bomen waardoor ik regelmatig een Vlaamse gaai of bonte specht zie overvliegen. Zwartkop en tiftjaf kondigen de lente aan. Met een doormidden gezaagd wijnvat maakte ik een moeras- en een vijverbiotoopje met dank aan mijn pa voor de technische bijstand en onze voorzitter voor de waterplanten en de poelslakken. Ik zag ook al tweemaal een stekelbaarsje zonnen in het wijnvat. Blijkbaar zijn er eitjes meegekomen met de planten. De roodborstnestkast van Ludo bood dit jaar onderdak aan een nest koolmezen. Tijdens de winter strooi ik een zaadmengsel met veel zonnebloem. Iedere winter krijg ik een tiental groenlingen op bezoek die het ene zonnebloempitje na het andere binnen werken. In de winter van 2005 kreeg ik ook kepen en zwarte mees op bezoek tijdens de algemene invasie van deze soorten. In ieder seizoen valt er dus wat te beleven ook in een kleine tuin.

Op vrijdag 16 november was ik in de tuin het laatste hoilandje aan het hooien. Plots zag ik op de rand van het gazon iets hoenderachtig zitten. Maar de lange bek en het prachtige schutkleur pasten niet bij een kieken. Het was verdomme een houtsnip die herfstbladeren zat om te draaien op zoek naar insecten. Ik was blijkbaar te enthousiast en met een zacht biep-biep geluid vloog hij weg. Ook Koen Vandepitte zag een houtsnip in zijn tuin en Vera Vandewalle kreeg een oproep voor een gewonde houtsnip.

Wim

Vlinders en libellen in de Kleiputten in 2007

Vlinders kleiputten 2007								
	27/03	16/04	04/05	24/05	13/06	17/07	16/08	04/09
Gehakelde aurelia	1	1				2		
Dagpauwoog	18	8				2		
Bont zandoogje		8	8	4		4	1	2
Groot koolwitje		3	1				8	
Klein koolwitje		2	2				6	
Klein geaderd witje		2	2		1	3	3	
Citroenvlinder		1						
Boomblauwtje			1		1	1		
Oranjetipje			1					
Atalanta			1		5	1	2	
Groot dikkopje				3	18			
Icarusblauwtje				2			2	
Oranje zandoogje						24	1	
Landkaartje						3		
Bruin blauwtje							1	

Libellen kleiputten 2007						
	04/05	24/05	13/06	17/07	16/08	04/09
Lantaamtje	92	94	155	45	7	1
Azuurwaterjuffer	1	1	1			
Platbuik	2					
Gewone oeverlibel		2	7	6	4	1
Grote keizerlibel		1	5	2		
Blauwe glazenmaker				1		
Bruinrode heidelibel					5	4
Bloedrode heidelibel					1	
Kleine roodoogjuffer					2	1

Jacques

Sprokkels

14/9	Heihoek	4 zwarte sternen, tapuit	Jelle
16/9	Roeselare, tuin	boomvalk op trek	Chris Dewulf
	Kleiputten	2 wespddieven, waterral	Tim vandewiele
30/9	Roeselare, tuin	buizerd op thermiek	Piet
10/10	Roeselare	continue nachttrek van koperwiek	Piet
15/10	Roeselare	grote gele kwik bij Mandel in stadscentrum	Piet
21/10	Roeselare	2 ljsvogels langs de Mandel	Johan Strobbe
21/10	Roeselare	trek van veldleeuweriken	Piet
21/10	Wijnendaele	grote zilverreiger nabij kasteel	Gerard Dooms
07/11	Kortemark	grote gele kwik aan tuinvijver	Gerard Dooms
17/11	Kleiputten	ljsvogel, waterral, 2 dodaarzen, vijfje kuifeend, sperwer	Dag van Natuur
18/11	Oekene	tijdens boomplantactie: overschroevende witte buizerd en sperwer	Piet
24/11	Roeselare, tuin	goudhaantjes tussen enkele mezensoorten	Piet

Grote gele kwikstaart

PERSONALIA

Op 4 oktober overleed **Bart Verhaeghe**, echtgenoot van bestuurslid Cien De Roo

Op 7 november overleed **Josef Decoene**, schoonvader van bestuurslid Herman Soenen.

We delen in het verdriet van de getroffen families, en wensen hun veel sterkte toe.

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter	Piet Desmet	Verbrandhofstraat 156	8800 Roeselare	051/225852
		<i>natuur.mandelstreke@gmail.com of natuur.mandelstreke@scarlet.be</i>		
ondervoorzitter	Wim Marichal	Kraaisand 22	8800 Roeselare	0476/307762
		<i>wim.marichal@natuur.vlaanderen.be</i>		
secretaris	Philippe Deprez	's Gravenhof 7	8000 Brugge	050/347824
		<i>philippe.deprez@telenet.be</i>		
penningmeester	Ingrid Verplancke	Beverenstraat 84	8830 Hooglede	051/225280
		<i>ingrid.verplancke@telenet.be</i>		
redacteur	Koen Maes	Beukhoustraat 50	8650 Houthuist	051/727001
		<i>koenmaes@hotmail.com</i>		
bestuursleden:	Cien De Roo	Zuidbroekstraat 11	8600 Woumen	051/502346
		<i>barth.verhaeghe@telenet.be</i>		
	Willy De Ruyter	Bloemgatstraat 7	8760 Meulebeke	051/697796
		<i>willy.de.ruyter@telenet.be</i>		
	Antoon Lefevre	Skaldenstraat 15	8800 Roeselare	051/202089
		<i>antoon.lefevre@quorum.be</i>		
	Herman Soetens	Wallemeers 28	8800 Roeselare	051/208608
		<i>herman.soetens@telenet.be</i>		
	Vera Vandewalle	Wijnendalestraat 188	8800 Roeselare	051/204489
		<i>vera.vandewalle@telenet.be</i>		
	Peter Hantson	Oekenestraat 138	8800 Roeselare	051/203063
		<i>peter.hantson@skynet.be</i>		
communicatie	Ria Wyffels	Wanndestraat 18	8820 Torhout	050/211392
		<i>riawyffels@yahoo.com</i>		
	Johan Hanssens	Heulestraat 54	8860 Lendeled	051/309199
		<i>johan.hanssens@fulladel.be</i>		
vogelwerkgroep	Ludo Momerency	Beverenstraat 84	8830 Hooglede	051/225280
		<i>ludo.momerency@telenet.be</i>		
conservator	Jacqui Stragier	Aardoestraat 55	8870 Izegem	051/304731
		<i>jackie.stragier@debruiters.be</i>		

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter	Jean-Pierre Vandamme	Procureurstraat 15	8890 Moorslede	051/771213
		<i>jeanpierre.vandamme@skynet.be</i>		
secretaris	Mathieu Foré	Meulebrouckstraat 7	8890 Moorslede	051/770061
		<i>mathieu.fore@vln.vlaanderen.be</i>		
	Filip Cardoen	Breughellaan 2	8890 Moorslede	051/770159
		<i>info@filipcardoen.be</i>		
	Bart Debaes	Onledegoedstraat 42	8800 Roeselare	051/229088
		<i>bdebaes@yahoo.com</i>		
	Peter Goossens	Elzerijstraat 23	8890 Moorslede	051/249448

Argenta Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke = **979-9627307-62** p/a Beverenstraat 84 8830 Hooglede
 Vergaderlokaal = Huyse Tijn, Zaal de Muze Gitsbergstraat 1 8830 Gits 051/205160

Onze website = <http://www.natuurpunt.be/mandelstreke>

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = € 20 (tijdschriften DWW 4x en Natuurblad 4x)

op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Extra tijdschriften: Natuur.focus (4x) en Natuur.orionus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5.

Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van €5 op 979-9627307-62.

Er zijn **nestkasten** voor kleine holenbroeders te koop voor €9 (in zelfbouwpakket voor €5), mussenhotel voor €20 en vleermuisenkast aan €12,50 (info bij Ludo Momerency).

VogelOpvangCentrum Bulskampveld 8, 8730 Beernem = 050/790959.

Giften voor **Mandelhoek** (vanaf € 30 met fiscaal attest) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening 293-0212075-88 van Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "Reservatenfonds 3567, Mandelstreke".

Giften voor **Vogelwerkgroep Mandelstreke** (vanaf € 30 met fiscaal attest) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening 230-0524745-92 van Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "VWG Mandelstreke - project 2423".

Werkten mee aan dit nummer: Bart Debaes, Philippe Deprez, Kris Dekryzer, Cien De Roo, Piet Desmet, Kurt Desmet Johan Hanssens, Peter Hantson, Koen Maes, Wim Marichal, Ludo Momerency, Jacques Vanderhaeghe.

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 15 februari

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier